

Ngô i M G c Vi t Nói Ti ng Vi t

Tác Giả: Phan Đ c Minh

Thứ Năm, 02 Tháng 9 Năm 2010 12:07

M t hôm, vài b n tr ôm m t đ ng báo, v à báo M v à báo Vi t Ng t i tìm tôi v i v m t nghiêm tr ng. Tôi ch ng hi u có chuy n chi mà coi b tình hình căng th ng ghê g m y nh là... lúc Ông s 1 n c Huê K và Ông s 1 n c C ng Hoà Nhân Dân Trung Hoa Qu c, t c kêu là Trung C ng, tuyên b tìm lum v cái v máy bay do thám EP-3 cu Hoa K và ph n l c chi n đ u c F-8 cu Trung Qu c đ ng nhau trên vùng tr i Bi n Đông...

Tôi h i m y Cô, m y C u là có chuy n chi mà các cháu coi b quan tr ng th ?

M t cô lanh mi ng nói luôn:

- Th a Bác, chúng cháu đang h c Vi t Ng , đ đ c đ c Báo cu ng i Vi t mình r i. Nay chúng cháu th y có đ u c n h i Bác.

- Sao l i h i tôi?

- Vì chúng cháu bi t Bác rành ba cái v này.

- ! Thì Bác c nh n đ i đi là mình bi t chút chút đ đ nói chuy n v i các cháu. V y ch các cháu mu n h i v chi?

M y Cô, m y C u đ y nhau b ng m t r i b ng cùi ch đ l a m t tay ăn nói, đ "Ch ng l c Ti ng Vi t" đ i di n cho nhóm, đ ng ra... m n cái v này v i tôi.

Sau khi...vấn đề công đầu đây đang hoang, mặt cô coi bả bả ăn, bả nói, lên tiếng :

"Thưa Bác, chúng cháu có học tiếng Việt, kìa bên nhà, kìa bên đây, chúng cháu thấy mặt số ngữ pháp Việt mình, đôi khi, có mặt số báo chí Việt Ngữ của mình mà ăn nói, viết lách, cháu thấy có cái chi kỳ kỳ, hình như không đúng với Tiếng Việt của mình thì phải."

- Cháu thấy làm sao, nói ra, Bác nghe thấy coi!

- Thưa Bác ! Trách cứ là về cái mà... (Cô này coi bả lo lắng quẩn quẩn tìm không ra Tiếng Việt cho nên sà luôn tiếng M) " Thưa Bác, về cái mà Personal Pronouns ... "

- À! cái đó Tiếng Việt mình kêu là ..." Nhân xưng (hay nhân vật) Đại Danh Từ". Cái mà này, các cháu thấy làm sao?

- Thưa Bác, ngữ pháp M nói với nhau thì tu theo ... là từ tiếng Việt nên C xoay ra sà tiếng M cho..." mau viết chính phủ ", tu theo First, Second hay Third person, số ít, hoặc số nhiều, ngữ pháp dùng những từ I, You, He, She, It, We, You, They để mà xưng hô, nó là ... Subject, còn nó là ...Object thì họ xài Me, You, Him, Her, It, Us, You, Them để nói chuyện, kêu, gọi nhau. Tiếng Việt mình rất phong phú, tuy có khó khăn hơn chút ít trong việc số đếm những từ xưng hô đó. Thì như... Second person (ngôi thứ 2), nói chuyện với ai, ngữ pháp M chỉ việc dùng tiếng You là đủ rồi, những ngữ pháp Việt mình thì tu theo tu tác, vị trí trong gia đình, xã hội vv... của ngữ pháp để diễn, mình kêu ngữ pháp đó là: Tôi, Cô, Ông, Bà, Ba, Má, Chú, Bác, Cô, Dì, Cậu M, Anh, Chị, Em, Cô, Cậu, Bọn vv... nó biểu lộ sự thân thiện, quý mến, lịch sự, kính trọng... phân biệt rõ ràng. Các ngôi Thứ Nhất, Thứ Ba (First, Third persons) cũng phân biệt rõ ràng từ như thế. Vậy mà có lắm ngữ pháp Việt mình, có ngữ pháp nào, coi bả vô lịch sự đang hoang hơn hỏi, mà khi nói chuyện tiếng Việt với ngữ pháp quen thân, chúng cháu thấy họ không dùng theo cách của ngữ pháp Việt có chút ít hiểu biết, họ cứ hành. Họ cứ nói, đi khái như cháu xin hỏi... "Thưa Ông Giám Đốc M của tao nó nói: chúng mày làm việc rất tốt... Tao bả o lài với nó là chúng tao..." Thì sao họ không nói đi khái như: "Ông Giám Đốc ngữ pháp M nói với chúng tôi rằng các ông làm việc rất tốt... Chúng tôi nói lài với Ông ta rằng ..." Thì nghe có phải êm tai và đẹp đẽ không? Mà họ nói đang hoang, chớ không có... từ đâu Bác! Cũng có ngữ pháp khi nói chuyện với Bà Má, Chú Bác, Cô Dì là "Bà Giáo sư trẻ ngữ pháp nói với con là...mày học giỏi lắm... Con nói với B... Mày thấy tao có khả năng học...". Thì sao họ không nói lài cho ngữ pháp nghe là " Bà Giáo sư nói với con rằng Em (hay Cô) học giỏi lắm! Con nói với Bà là Bà thấy Em (hay tôi) có khả năng học..." có phải hay và đẹp với ngôn ngữ phong phú, lài đẹp, đẹp thán ngữ của ngữ pháp Việt Nam mình không hay Bác?

Ngô i M G c Vi t Nói Ti ng Vi t

Tác Giả: Phan Đ c Minh

Thứ Năm, 02 Tháng 9 Năm 2010 12:07

- ! Các cháu nói r t h p tình, h p lý. Các cháu không gi i ti ng Vi t cho l m mà bi t phân bi t cái hay cái d nh v y th t là đáng quý, đáng làm g ng cho nghi u ng i khác. Ngoài m c đó ra, các cháu còn có đi u chi mu n bàn v i Bác không?

- Th a Bác! Còn cái vi c này n ã. Cách đây vài tháng, cái máy bay do thám cu M EP-3 đ ng ph i chi c chi n đ u ph n l c c cu Trung Qu c. Chi c Ph n L c C r t xu ng bi n, phi công m t tích. Còn chi c máy bay do thám cu M ph i đáp kh n c p xu ng 1 phi tr ng cu Đ o H i Nam... Bác nh ch ?

- Có! Bác nh ! Các cháu th c m c đi u chi c cái ch này?

- Th a Bác, báo chí M đây, đ i khái đ ng là: “Nicholas Mellos, a member of U.S. spy plane crew detained in China...”

“The President George W. Bush telephoned the 24 crew members who had been detained by the Chinese...”

“The Chinese government declared that it had won a moral victory in deciding to return the crew of a U.S. spy plane after receiving a contrite letter from the U.S. government...”

Còn nhi u l m, nh ng chúng cháu th y là ng i M luôn dùng ch r t th n tr ng, ch ng t là trên chi c máy bay do thám cu M có 1 phi hành đoàn (a crew) g m có 24 nhân viên (24 members) . V y mà... Bác coi đây, báo chí Vi t Ng cu mình, có c ch c t thì cháu th y ch ng 5 t đ ch đúng là :

- Đoàn phi hành g m 24 nhân viên... 24 nhân viên thu c phi hành đoàn ... 24 nhân viên trong đoàn phi hành vv... Còn l i ch ng 1 n s báo Vi t Ng cu mình thì c vi t ”24 phi hành đoàn” h t tr n. N u theo ki u nói n ng, đ ch thu t này thì chúng cháu ph i hi u là: trên chi c máy bay do thám đó có t i 24 đoàn phi hành, t c là 24 crews, m i đoàn phi hành g m có t 2,3 ng i tr lên vv....

Ngữ pháp Tiếng Việt

Tên: Phan Đức Minh

Th số: 9 N số: 2010 12:07

"Point", Pháp kêu là "Point essentiel". Còn muốn nói đến cái "chỗ yếu, điểm yếu kém" thì người Việt mình phải nói hay viết là "Điểm yếu, chỗ yếu" hay nói theo cách Hán đã dịch Việt-Hoá là "Nhược điểm" mà khi dịch ra tiếng Mã, nó là "Weak Point", tiếng Pháp là "Point Faible".

Đến đây các cháu đã phân biệt được cái khác nhau của hai chỗ "Yếu điểm" và "Điểm yếu," hay "Nhược điểm" chưa nào?

- Thưa Bác, tuy có rõ ràng, nhưng chúng cháu cũng đã hiểu được rồi. Cảm ơn Bác!

- Hỏi thêm về Tiếng Việt, chỗ Việt, khi nói, khi viết của các cháu?

Tiếng đã xong thì mời Cậu lên chen dĩa:

- Thưa Bác, còn... cái Expression này, cháu xin hỏi một, chỗ ít khi có dịp Bác Cháu mình nghe nói chuyện vui về thế này.

- ! các cháu uống nước, ăn bánh đi, ta nói cho hết luôn. Các cháu là tiếng lại đến nước mà ngôn ngữ của chính mình lại không thông thì yếu kém, thế hỏi làm sao! Các cháu còn trẻ, đi học ở đây thì tiếng Mã bắt buộc trước cũng phải biết, nhưng cái vấn đề tiếng Việt của mình thì phải có tinh thần cố gắng làm mới học hay giỏi được. Bây giờ các cháu muốn hỏi chi nữa?

- Chúng cháu thấy bên quê nhà, các ông cán bộ Việt Cộng nói lung tung như vậy, nhưng có lẽ hai nhóm chỗ "Chống nghĩa xã hội" và "xã hội chủ nghĩa" vào với nhau, chúng biết đâu mà mò. Sang đến Mã, nếu nói hay viết tiếng Mã thì khéo rồi, khi có lẽ hai nhóm vào đâu được, nhưng khi nói và viết tiếng Việt thì chúng cháu thấy hiểu người, hiểu ông bà nhà báo cũng có sai hai nhóm chỗ đó lung tung và bắt bớ cái...

Sentence structure, cái position, cái Function của nó ra làm sao, làm cho chúng cháu hiểu luôn.

- Ông là chính quy định miền Nam Việt Nam xấp xỉ năm 1975, Bác là Sĩ Quan cho nên phải lên núi học võ ... Lao Động là Vinh Quang hơn 12 năm. Có 1 lần trong buổi học tập Hội Trường, chính Bác đã đứng lên xin hỏi cán bộ giảng viên, là 1 Trung Tá, Chính - ủy Trung Đoàn, kiêm Phó Giám đốc Trường (gồm 4 trại do 4 Tiểu đoàn Việt Cộng trông coi, trong giai đoạn đầu 3 năm Quân đội quản lý, chuyển giao sang cho đám Công An ác ôn còn đó ...trường ...). Bác xin me-sở Trung Tá Chính-ủy giảng thích sự khác biệt khi sẽ đứng 2 nhóm chỗ đó. Vì vậy mà ông giảng viên cao cấp này cũng giảng vòng vo Tam Quốc, chúng ta hiểu nên vì chính Ông ta cũng đâu có hiểu sự khác biệt đó. Bác hỏi là để thăm dò trình độ hiểu biết của ông ta mà thôi vì Bác biết mà ý ông là chỉ nói như vậy, cấp trên nói sao thì mình cũng vậy chằng mà nói thì chỉ thực ra thì chúng ta cũng hiểu ông hiểu biết ra sao. Ông là cán bộ, học muông nói trại trắng, mây ngũ cốc, ba giòng thác cách mạng, cách mạng vô sản bách chiến bách thắng, chế độ tập thể đang xây dựng tan rã ... thì mình cũng ráng mà nghe để tập và tập bút cán tre, ngồi suốt, chèn vào bình mực tím mà viết " Tập kiễm điễm thu hoạch kết quả học tập " rồi nộp cho mình ông cho xong.

Các cháu cũng theo tinh thần "Văn phạm" hay "Ngôn pháp", Mẹ kêu là "Grammar", Tây kêu là "Grammaire" mà nhìn xét thì thấy là khi nói và viết tiếng Việt, hai nhóm chữ "Chức nghĩa xã hội" và "Xã hội chức nghĩa" được dùng theo 2 cách khác nhau, chỉ không phải mục đích dùng thì dùng :

1.- "Chức nghĩa xã hội - Socialism" là tiếng "Danh từ - Noun". 11.- Vì là tiếng "Danh Từ - Noun" cho nên cái "nhiệm vụ", cái chức năng - Function" của nó trong câu nói, câu viết thông thường phải là " Chủ thể - Subject " hay là " Túc từ - Object ", hoặc " Bổ túc từ - Complement ", theo Văn Phạm (Grammar) của Mẹ mà các cháu đã học. Thí dụ ta nói: "Theo học thuyết của ông Karl Marx và Lenin, Chức nghĩa Xã Hội là giai đoạn quá độ (hay chuyển tiếp-Transitional period) để tiến lên Chủ Nghĩa Cộng Sản. Trong câu đó, rõ ràng Chức nghĩa xã hội giữ vai trò của " danh từ - Noun ", và chức năng (function) của nó là làm "Chủ thể - Subject " cho " Động từ - Verb: là (is, của to be".

12.- Động từ Cộng Sản Việt Nam đã phí phạm bao nhiêu năm trại cũng như xấp xỉ máu của nhân dân để xây dựng Chức nghĩa xã hội mà nào có ra cái chi. Nhân dân ta đối kháng với hoàn đối kháng ...

Trên, các cháu thấy rõ Chức nghĩa xã hội và nhiệm vụ giữ vai trò của "Danh từ - Noun" . Có điểu khác là "Chức năng - Function" của nó ở đây là

"Túc từ trực tiếp - Direct Object" của "Động từ - Verb: xây dựng".

13.- Mối trong những hình thái của xã hội trong cái Lý Thuyết không tưởng (Utopian Theory) của Karl Marx là Chủ nghĩa xã hội. Trong câu này, các chức năng của nó là "Bổ túc cho chủ từ - Subjective complement" cho chủ từ (hình thái của xã hội), mà ngữ pháp Pháp thì gọi là "Attribut du sujet". Ngoài ra, theo Văn phạm của M. mà các cháu đã học thì nhóm chủ nghĩa xã hội vì là "Danh từ - Noun" cho nên khi làm nhiệm vụ "Túc từ - Object" thì ngoài cái chức năng "Túc từ trực tiếp - Direct Object" như nói ở mục số 2 kể trên, nó còn có thể làm "Túc từ gián tiếp - Indirect Object" cũng cho "Động từ - Verb", cũng như có thể làm "Túc từ cho 1 từ ngữ" "Giới từ - Preposition" nữa. Các chức năng cũng đã học rồi. Động từ ngữ pháp Pháp thì không có cái mục "Túc từ cho giới từ - Object of Preposition" như ngữ pháp có rất nhiều thì "Túc từ trạng ngữ - Complément circonstanciel".

Còn ở mục số 3, nhóm chủ nghĩa xã hội vì là "Danh từ - Noun" đã có thể làm nhiệm vụ của chủ từ "Bổ túc cho chủ từ - Subjective complement" thì nó cũng có thể làm luôn nhiệm vụ của 1 từ ngữ "Bổ túc cho túc từ - Objective complement" như các cháu đã học ở trên, ở môn Anh Ngữ. Ở Trạng ngữ này thì ngữ pháp Pháp gọi là "Attribut du Complément".

2.- "Xã hội chủ nghĩa - Socialist" là 1 từ ngữ "Tính từ - Adjective".

Vì là nhóm chủ mang tính cách của 1 từ ngữ "Tính từ - Adjective" cho nên nó không thể đứng nói, đứng viết theo các chức năng (functions) của từ ngữ "Danh từ - Noun" đã nói ở phần 1 trên kia mà nó chỉ có thể đứng nói, đứng viết với chức năng (function) làm phụ nghĩa, rõ nghĩa cho 1 từ ngữ "Danh từ - Noun" hay từ ngữ động như từ ngữ "Danh động từ - Gerund" (Verbal noun) chủ ngữ và "Đại danh từ - Pronoun" mà thôi.

21.- Ví dụ 1: Sau khi khiếm cộng sản Liên Xô và Đông Âu đã sụp đổ tan tành trào lưu tiến hóa của nhân loại, thì Việt Nam, Đông cộng sản và n. ngoại xây dựng cái gọi là mối chủ xã hội chủ nghĩa (Socialist regime).

Các cháu học không? Xã hội chủ nghĩa ở đây rõ ràng là 1 từ ngữ "Tính từ - Adjective" phụ nghĩa, làm cho rõ nghĩa của chủ "chế độ (regime)" để ta biết là "chế độ" gì? Chế độ tư bản, cộng sản hay xã hội chủ nghĩa mà chủ "Chế độ" là 1 từ ngữ "Danh từ - Noun".

22.- Nhân dân Liên Xô, thành trì của Cách Mạng Vô Sản (Proletarian Revolution) đã chán ngấy cái đời sống trong một xã hội xã hội chủ nghĩa (Socialist Society) cho nên họ đã vùng lên đập đổ cái xã hội đó đi cách đây năm nay rồi.

Các cháu có thấy ở đây, nhóm xã hội chủ nghĩa vốn là 1 tiếng "Tính từ - Adjective" làm rõ nghĩa cho xã hội (Society) là tiếng "Danh từ - Noun"?

Khi ra thì còn phải nói dài dòng thêm nữa mới rõ ràng hơn, nhưng khuôn khổ trang báo có hạn cho nên Bác đặt câu hỏi như thế này là các cháu đừng ngần ngại ngay :

"Cách mạng Việt Nam vì quyền lợi, vì lợi ích đã có được trong tay cho nên đời này vốn còn ngoan cố nhất để nhún tụt... Tiếng từ là cái gì ?

- Thưa Bác : tiếng từ Chủ nghĩa xã hội, bởi vì tiếng từ là tiếng "Động từ - Verb" cho nên nó cần có tiếng "Danh từ - Noun" làm "Túc từ - Object" cho nó.

- Đúng ! Giỏi lắm !

- Sau khi phong trào cách mạng thế giới sụp đổ thì cái gốc của nó là Liên Bang Xô Viết ở các nước ở vùng Đông Âu, trên thế giới hiện nay thì chỉ còn vài quốc gia như Trung Quốc, Việt Nam, Bắc Triều Tiên, Cuba là vẫn giữ nguyên gốc, cứ ráng nói là xây dựng đời sống mới theo con đường... Con đường nào ?

- Thưa Bác: theo con đường Xã hội chủ nghĩa - bởi lẽ con đường là tiếng "Danh từ - Noun" cho nên nó cần phải có tiếng "Tính từ - Adjective" là nhóm xã hội chủ nghĩa mang tính cách đó để làm rõ nghĩa cho "Con đường", con đường thế nào, ra sao vv...

- Giỏi ! Các cháu nói đúng rồi đó !

Ngôn ngữ và Văn hóa Việt Nam Nói Tiếng Việt

Tên: Phan Đức Minh

Tháng: 02, Năm: 2010 12:07

Các cháu đang sống ở Mỹ, một đất nước nói chung là giàu mạnh, văn minh, tiến bộ hàng đầu của thế giới ngày nay. Tất nhiên, ở đây không có ai, cái chi, nơi nào là hoàn hảo đến mức tuyệt đối cả vì... "Nobody is perfect - Rien n'est absolu ..." Nhưng ngôn ngữ di dân từ bố mẹ quê hương nào, nếu có quy định nào thì họ vẫn thích dùng những từ ngữ của quê hương Việt Nam. Các cháu đã và đang có cái may mắn đó. Nếu các cháu biết học những cái hay, cái tốt đẹp, cái tiến bộ của đất nước này và giữ gìn những cái hay, cái tốt của quê hương Việt Nam - và những đức tính các nhân vật tên tuổi của thế giới - trong đó có văn hóa và ngôn ngữ Việt Nam thì chắc chắn các cháu sẽ có nhiều cơ hội sử dụng tài năng của mình vào công việc xây dựng, làm rạng danh đất nước, non sông, dân tộc Việt Nam sau này.

San Diego, California